

ภาคผนวก ค.

สำนักหอสมุด

ระเบียบปฏิบัติงานสำหรับรองการบริหารส่วนจังหวัด

ความเป็นมาของกรมการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2478 มาตรา 38 มีความว่า เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการศึกษา ข้าราชการประจำจังหวัดมีอำนาจตั้งและถอนกรมการศึกษาได้ตามที่เห็นสมควร โดยความมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้ ต้องการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการศึกษาในท้องถิ่นด้วย เพื่อให้การดำเนินงานในโรงเรียนนั้น ๆ ก้าวหน้าเป็นผลดียิ่งขึ้น ส่วนการแต่งตั้งนั้น เนื่องจากรัฐบาลได้เปลี่ยนแปลงการบริหารใหม่ ตำแหน่งข้าราชการประจำจังหวัดเปลี่ยนเป็นเรียกว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด และอำนาจแต่งตั้งกรมการศึกษาก็เปลี่ยนมาเป็นอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

หน้าที่กรมการศึกษาคตามกฎหมาย

ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ใ้ระบุหน้าที่กรมการศึกษาไว้ 3 ข้อคือ

1. รับปรึกษาหารือในการจัดและดำเนินการศึกษา
2. ตรวจสอบดูแลงบประมาณ บัญชีเงินสด และสอดส่องความเป็นไปของโรงเรียนประชาบาลที่ประชาชนจัดตั้ง
3. ช่วยเหลือนายอำเภอในส่วนโรงเรียนประชาบาลที่นายอำเภอจัดตั้ง

หน้าที่ทั้ง 3 ประการนี้ โดยเฉพาะข้อ 2 นั้น ในขณะนี้ปรากฏว่า
ไม่มีโรงเรียนชนบทประชาชนจัดตั้งแล้ว ฉะนั้น หน้าที่ของกรมการศึกษาตาม
ข้อ 2 ก็เป็นอันยกเลิกไป และเหลืออยู่เพียงข้อ 1 และข้อ 3 เท่านั้น

หน้าที่ของกรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน

ตามความในมาตรา 39 ข้อ 1 และข้อ 3 นั้น ได้ระบุหน้าที่ของ
กรมการศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่า ให้มีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและช่วยดำเนินงาน
เกี่ยวกับโรงเรียนประชาบาล ฉะนั้น หน้าที่ของกรมการศึกษาควรมีดังนี้

1. ใ้ควรรู้ถึงแผนการหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียน
นั้น ๆ อย่างละเอียด
2. ร่วมมือกับครูในโรงเรียนเพื่อวางแผนการปรับปรุงโรงเรียน
ทั้งในขณะนี้และในภายหน้า
3. ช่วยจัดหาเงิน แรงงาน และอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ช่วยหาทางอำนวยความสะดวกในเรื่องที่อยู่ของครูในโรงเรียน
ซึ่งอยู่ท้องถิ่นกันดาร
5. ช่วยสอดส่องดูแลการทำงานและความประพฤติของครูประชาบาล
6. ชักชวนชี้แจงให้ประชาชนสนใจร่วมมือกับโรงเรียนในทุกทาง
7. หาทางชักชวนและส่งเสริมให้เกิดสมาคมผู้ปกครองและครูขึ้น

จำนวนสมาชิกของกรรมการศึกษา

ตามความหมายของพระราชบัญญัติประถมศึกษา คำว่ากรรมการศึกษานี้มิได้มีความหมายเป็นอย่างอื่น นอกจากเป็นกรรมการศึกษาสำหรับโรงเรียน ฉะนั้น ในรูปของกรรมการจึงหมายความว่า ให้โรงเรียนประชาบาลมีกรรมการชุดหนึ่งทุกโรงเรียน แต่กฎหมายไม่ได้ระบุไว้ว่า ควรจะมีสมาชิกกี่คน แต่เพื่อให้การดำเนินงานของกรรมการศึกษาเกิดประสิทธิภาพแก่โรงเรียนอย่างจริงจัง กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนจึงควรมีอย่างน้อย 5 ถึง 9 คน

คุณลักษณะของกรรมการศึกษา

กรรมการศึกษาจะเป็นผู้ช่วยโรงเรียนและการศึกษาในค้ำต่าง ๆ ใดอย่างน้อย ถ้าหากการเลือกพ้นตัวบุคคลได้เป็นไปอย่างรอบคอบ บุคคลเหล่านี้ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นบุคคลที่ประชาชนในท้องถิ่นนิยม เคารพนับถือ
2. เป็นผู้ที่มีหลักฐาน และประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง
3. เป็นผู้ที่สนใจในเรื่องโรงเรียน และการศึกษา
4. ผู้ที่เป็นกรรมการศึกษานั้นไม่ควรคำนึงถึงเพศและสภาพอาจเป็นพระภิกษุ หรือสตรีก็ได้
5. กรรมการศึกษาควรเลือกจากผู้มีอาชีพหลาย ๆ ประเภท
6. การเลือกไ้ควรมีคุณสมบัติสูง และมีคุณสมบัติทั้ง 5 ข้อข้างต้น จะให้ประโยชน์แก่โรงเรียนมาก

การเลือกตั้งกรรมการศึกษา

เนื่องจากขณะนี้กรรมการศึกษาสำหรับโรงเรียนอยู่แล้ว หากแต่ว่า บางแห่งอาจทราบภาพไป หรือถึงแก่กรรมไปแล้ว ก็มีได้มีการแต่งตั้งกันใหม่ และข้อสำคัญที่สุดคือ มิได้มีการดำเนินงานกรรมการศึกษากันอย่างจริงจัง เมื่อมีการฟื้นฟูกรรมการศึกษากันใหม่ย่อมเกิดมีข้อหาว่า จะทำอย่างไรแก่บุคคลที่เป็น กรรมการอยู่แล้ว ในเรื่องนี้จำเป็นต้องอาศัยอำนาจของผู้อำนวยการจังหวัด ประกอบกับคุณสมบัติของอำเภอ และครูใหญ่ร่วมกันพิจารณาว่า ใครบ้างสมควร ให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ใครบ้างที่ควรสั่งถอน แต่ทั้งนี้ต้องระวังในเรื่องความ กระหมกกระเทือนทางจิตใจให้มาก

ในการเลือกตั้งกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ครูใหญ่และครูร่วมกัน ปรีกษาค้นหาตัวบุคคลที่มีคุณลักษณะประมาณ 12 คน แล้วเสนอรายชื่อ และใบ แสดงคุณลักษณะ (ตามแบบ) ไปยังอำเภอ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และ ครูใหญ่ร่วมกันประชุม เพื่อพิจารณาคัดเลือกตัวบุคคลให้พอดีกับจำนวนที่ต้องการ ในโอกาสนี้ นายอำเภอ และศึกษาธิการอำเภอ อาจเสนอรายชื่อบุคคลอื่นที่ เห็นสมควร เข้าร่วมการคัดเลือกอีกได้ เมื่อเป็นที่ตกลงกันแล้วให้ทางอำเภอ ออกหนังสือ เชิญบุคคลที่ได้รับเลือกนั้น (ตามแบบ) เมื่อตอบรับแล้วจึงเสนอ ผู้อำนวยการจังหวัดเพื่อสั่งแต่งตั้งตามกฎหมาย (แบบป.) ต่อไป

หน้าที่ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรรมการศึกษา

โดยที่กรรมการศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในทางสนับสนุนกิจการของ โรงเรียนโดยตรง การที่ปล่อยให้คณะกรรมการศึกษาคำเนินไปโดยลำพังย่อมไม่ เกิดผล ฉะนั้น ครูใหญ่และครูทุกคนในโรงเรียนจะต้องร่วมมือในงานนี้อย่างใกล้ชิด ครูใหญ่และครูน้อย ควรมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ครูใหญ่จะต้องมีหน้าที่เป็นเลขาธิการของคณะกรรมการศึกษา
2. ครูใหญ่ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประคับประคองการประชุมให้ดำเนินไปได้เพราะในระยะแรกกรรมการศึกษาอาจยังไม่เข้าใจในวิธีการต่าง ๆ
3. ทางโรงเรียนต้องทำการชี้แจงให้คณะกรรมการศึกษาเข้าใจถึงโครงการและการดำเนินงานอย่างละเอียด
4. คณะครู นอกจากครูใหญ่ซึ่งทำหน้าที่เลขาธิการอยู่แล้ว ควรมีส่วนร่วมหรือส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ด้วย แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงใด ๆ ทั้งสิ้น
5. ทางโรงเรียนต้องพร้อมและยินดีที่จะรับมติใด ๆ ที่คณะกรรมการศึกษาได้ตกลงในที่ประชุมไปดำเนินการแล้วรายงานผลในที่ประชุมทราบในคราวต่อไป

ครูใหญ่ในฐานะเลขาธิการกรรมการศึกษา

ในฐานะที่ท่านเป็นครูใหญ่ และมีความตั้งใจเต็มใจที่จะอุทิศตนเพื่อความเจริญของโรงเรียน ฉะนั้น ท่านต้องไม่ทอดอ้อมแว้งงานนี้จะต้องทำให้ท่านเหนื่อยและมีอุปสรรคมากมาย งานในหน้าที่ของท่านเกี่ยวกับการศึกษามีดังนี้

1. ท่านเป็นผู้ริเริ่มการประชุม โดยการติดต่อเชื้อเชิญกรรมการศึกษาเป็นรายตัว
2. ท่านเป็นผู้จัดสถานที่ หาเวลาอันเหมาะสมที่กรรมการศึกษาทุกคนจะมาประชุมได้
3. ท่านเป็นผู้จัดระเบียบวาระการประชุมทุกครั้ง

4. ท่านเป็นผู้จัดบันทึกรายงานการประชุมและเก็บรักษารายงานเหล่านี้ไว้อย่างเรียบร้อยเพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติงาน
5. ท่านต้องเป็นผู้สำเนารายงานการประชุมและงานธุรการอื่น ๆ เพื่อส่งอำเภอรอบเป็นระยะ ๆ
6. ท่านต้องเป็นผู้นำเอามติของที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาเข้าสู่ที่ประชุมครูเพื่อมอบให้รับไปดำเนินการต่อไป
7. ท่านต้องเป็นผู้คอยประสานการอภิปรายของคณะกรรมการศึกษาให้เข้าอยู่ในประเด็นที่ตั้งไว้
8. ท่านอาจมอบงานบางอย่างให้ครูในโรงเรียนบางคนช่วยเหลือได้ เช่น การจกรายงานการประชุม การติดต่อเชื้อเชิญกรรมการศึกษา เป็นต้น

การดำเนินการประชุมกรรมการศึกษา

การประชุมที่ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับ การเลือกประธานของที่ประชุมว่าเป็นบุคคลที่สามารถทำหน้าที่ผู้นำการประชุมได้คือเพียงใด เดชานุการที่ประชุมควรรู้จักก่อนแล้ว และพยายามแนะให้ที่ประชุมเลือกบุคคลที่สามารถเป็นประธานและดำเนินการประชุมต่อไป

1. ทุกครั้งที่ประชุม เดชานุการเสนอให้ที่ประชุมเลือกประธานของการประชุมก่อน
2. การจัดที่ประชมนั้นควรให้อยู่ในสถานที่ที่กรรมการทุกคนพูดกันได้โดยสะดวก เช่น นั่งรอบโต๊ะสี่เหลี่ยม โต๊ะรูปเกือกม้า เป็นต้น
3. ถ้าเป็นการประชุมครั้งแรก ครูใหญ่ควรนำเอาสิ่งต่อไปนี้มาชี้แจงให้ที่ประชุมทราบอย่างละเอียดคือ

- ก. หน้าที่ของกรรมการศึกษาที่มีต่อโรงเรียน
- ข. สภาพของโรงเรียนในปัจจุบันและสิ่งที่ทางโรงเรียนคิดว่ายังบกพร่องต้องการแก้ไข
- ค. โครงการที่ทางโรงเรียนได้ร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อการแก้ไขปรับปรุงโรงเรียน
- ง. การดำเนินงานตามโครงการนั้น สิ่งใดที่ทางโรงเรียนทำได้ และสิ่งใดจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากภายนอก
4. การประชุมครั้งต่อไป มาเลขากรรมการต้องจัดระเบียบวาระการประชุมให้เสร็จ แล้วส่งให้กรรมการศึกษาล่วงหน้าพร้อมกับนัดหมายการประชุม
5. ในบางคราวที่ประชุมอาจมีความจำเป็นต้องทราบบางอย่างเป็นการพิเศษ ที่ประชุมอาจมีบุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมได้ เช่น อาจเชิญช่างไม้ที่ชำนาญมาปลุกบานเพื่อให้ความคิดเห็นเรื่องการต่อเติมอาคาร เป็นต้น
6. นายอำเภอและศึกษาธิการควรมีโอกาสมาร่วมประชุมด้วยในบางโอกาส
7. ที่ประชุมควรมีการกำหนดเวลาการประชุมกันไว้ให้แน่นอนว่า
- ก. จะมีการประชุมกันเมื่อไร (เดือนละครั้ง หรือภาคละครั้ง)
- ข. การประชุมครั้งหนึ่ง ควรมีระยะเวลาานเท่าไร (หนึ่ง ชั่วโมง สองชั่วโมง แต่ไม่เกินสามชั่วโมง) ¹

¹ ทีวีศักดิ์ จันทรสาร, ประมวลกฎหมายและระเบียบปฏิบัติงานสำหรับครู
องค์การบริหารส่วนจังหวัด, (กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2520) น.

ระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

พ.ศ. 2525

ระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2525 นี้เป็นระเบียบใหม่ และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2525 มีใจความดังนี้

(สำเนา)

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

พ.ศ. 2525

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ 14/2524 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2524 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2525"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้มีคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา
โรงเรียนละอย่างน้อย 5 คน แต่ไม่เกิน 15 คน

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาเลือก
กรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน และอีกคนหนึ่งเป็นรองประธาน และให้ครูใหญ่
หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียนประถมศึกษาแห่งนั้น เป็นกรรมการ
และเลขานุการ โดยตำแหน่ง

ข้อ 5 การได้มาซึ่งรายชื่อของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้ครูใหญ่ หรืออาจารย์
ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียน ประชุมปรึกษากับคณะครูในโรงเรียนแล้วเสนอ
รายชื่อผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ให้
ประธานกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือประธานกรรมการการประถมศึกษา
กิ่งอำเภอ เป็นผู้ลงนามแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี

ข้อ 6 กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา จะต้องมีความสมบัติ
ดังนี้

- (1) เป็นผู้สนใจการศึกษา
- (2) เป็นผู้มีความประพฤติดี

ข้อ 7 กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ควรเลือกจาก
บุคคลต่อไปนี้

- (1) กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่
- (2) ผู้นำทางศาสนาของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
- (3) ข้าราชการของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น เช่น
ข้าราชการของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมการ
ปกครอง ฯลฯ

(4) ประธานกรรมการศึกษาของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในกรณีที่โรงเรียนตั้งอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

(5) ข้าราชการบ้านฉางที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่น

(6) ผู้ปกครองนักเรียน

(7) ศิษย์เก่าของโรงเรียน

(8) ประชาชนในท้องถิ่น

ข้อ 8 บุคคลหนึ่งจะเป็นกรรมการศึกษา ในคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาเกินกว่า 3 โรงเรียนมิได้

ข้อ 9 ให้กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจจะได้รับตำแหน่งใหม่อีกก็ได้

กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา จะพ้นตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) เป็นบุคคลล้มละลาย

(4) เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(5) ได้รับความผิดอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้รับ

โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(6) คณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอ คณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ คณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณีมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ออก

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา
 ตำแหน่งใดว่างลงและมีวาระการดำรงตำแหน่งมากกว่า 90 วัน ให้ครูใหญ่
 หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาประชุมปรึกษากับ
 คณะครูในโรงเรียน แล้วเสนอชื่อผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งแทน และให้ประธาน
 กรรมการการศึกษาอำเภอ หรือประธานกรรมการการศึกษา
 กิ่งอำเภอ หรือผู้อำนวยการการศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นผู้แต่งตั้ง
 แล้วแต่กรณี และให้ดำรงตำแหน่งแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของ
 กรรมการที่คนแทน

ข้อ 11 คณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา มี
 หน้าที่ดังนี้

(1) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทาง
 ในการพัฒนาและกิจการมการ เรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ
 ความต้องการของท้องถิ่น

(2) แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจาก
 ประชาชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อพัฒนาโรงเรียน

(3) เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีส่วนในการบริการแก่ชุมชน
 หน่วยงานส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่
 คณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษามอบหมาย

ข้อ 12 คณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ควรจะ
 ประชุมอย่างน้อย ภาคเรียนละหนึ่งครั้ง แล้วรายงานให้คณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการศึกษากิ่งอำเภอทราบแล้วแต่

กรณี สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
ให้รายงานต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การประชุมของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา
ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการศึกษาทั้งหมด
จึงถือว่าเป็นองค์ประชุม

ข้อ 13 ให้เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 14 มกราคม 2525

เกษม ศิริสัมพันธ์

(นายเกษม ศิริสัมพันธ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักหอสมุด

โครงสร้างและระบบบริหารระดับชาติ (ราชการส่วนกลาง)

(ก. คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ)

องค์ประกอบ

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(2) กรรมการโดยตำแหน่ง 7 คน คือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมวิชาการ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และเลขาธิการคุรุสภา

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน 4 คน

(4) กรรมการซึ่งเลือกตั้งจากครูประชาบาลจำนวน 6 คน*

(5) เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เฉพาะกรรมการใน (3) และ (4) อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ

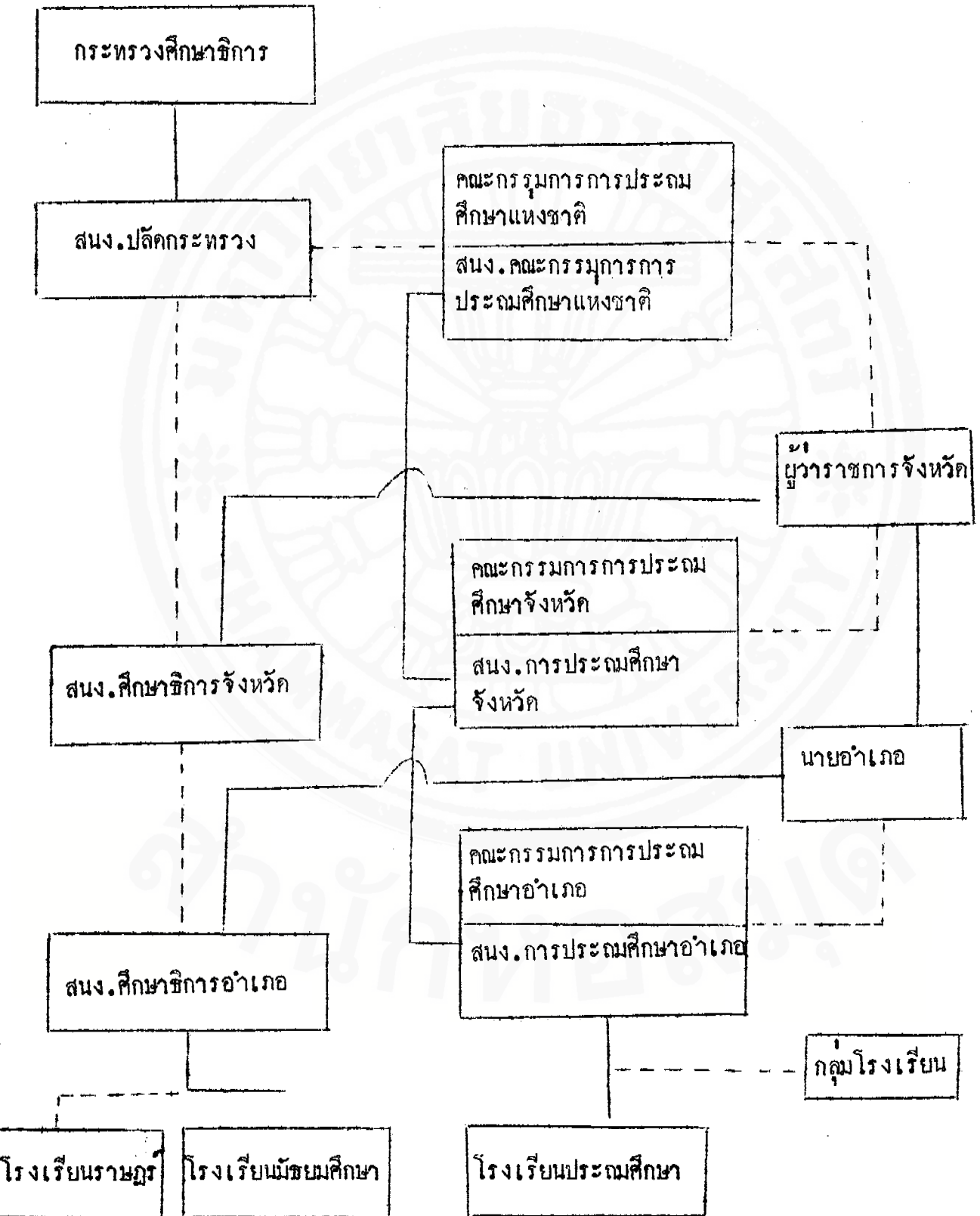
ให้คณะกรรมการฯ เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่รองประธาน
หน้าที่

(1) กำหนดนโยบายการประถมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

(2) กำหนดแผนพัฒนาการประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

* ใช้วิธีการเลือกตั้งวิธีเดียวกับคณะกรรมการอำนวยการของคุรุสภา

รูปแบบที่ 1 โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษา

(3) กำหนดวงเงินงบประมาณและพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณ และเงินอื่น ๆ ที่นำมาใช้เพื่อการจัดการประถมศึกษา

(4) กำหนดและควบคุมให้ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชนะ โรงเรียน และค่านวิชาการ บุคลากร อาคารสถานที่ และค่าใช้จ่ายของโรงเรียนประถมศึกษา

(5) แต่งตั้ง โยกย้าย และถอดถอนเลขาธิการคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

(6) แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด

(7) แต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

(8) กำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ในหน้าที่

(9) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

(ข) เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็น ข้าราชการประจำบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรรหา เสนอแต่งตั้ง และเสนอ ให้พ้นจากตำแหน่งโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีวาระดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้

(ค) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็น กรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำข้อเสนอแนะนโยบายการประถมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ
- (2) จัดทำแผนพัฒนาการประถมศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (3) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวงเงินงบประมาณและจัดสรรงบประมาณและเงินอื่น ๆ ที่นำมาใช้เพื่อการจัดการประถมศึกษา
- (4) จัดทำมาตรฐานวิทยฐานะโรงเรียนกัณวิชาการ บุคลากรอาคารสถานที่ และค่าใช้จ่ายของโรงเรียนประถมศึกษา
- (5) ติดตามและประเมินผลการจัดการประถมศึกษา
- (6) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา
- (7) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย

โครงสร้างของระบบบริหารในระดับจังหวัด

(ก) คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

องค์ประกอบ

- (1) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน
- (2) ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง
- (3) สมาชิกสภาจังหวัดจำนวน 1 คน

- (4) สมาชิกสภาเทศบาลจำนวน 1 คน
- (5) ผู้ในครุประถมศึกษาซึ่งได้รับเลือกตั้งจำนวน 3 คน
- (6) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

(6.1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติแต่งตั้งจำนวน 2 คน

(6.2) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกจากประชาชนจำนวน 2 คน*

(7) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เป็นกรรมการและ
เลขานุการ

เฉพาะกรรมการใน (5) และ (6) มีวาระการดำรง
ตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งติดต่อกันได้ไม่เกิน
2 วาระ

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่

รองประธาน

หน้าที่

(1) กำหนดแนวทางการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษา
ของจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ

* กรรมการใน (6.2) สภาจังหวัดเป็นผู้เลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีใช้
ข้าราชการซึ่งกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดเป็นผู้เสนอรายชื่อหรือจากผู้ที่สมัคร ผู้ทรง
คุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด

(2) จัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุง และ เลิกตั้ง โรงเรียนประถมศึกษา
ภายในจังหวัด*

(3) กำหนดเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษา
ภายในจังหวัด

(4) เสนอแต่งตั้ง โยกย้าย และ ถอดถอน ผู้อำนวยการ
ประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และ แต่งตั้ง
โยกย้าย และ ถอดถอน ผู้อำนวยการประถมศึกษาอำเภอ

(5) แต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ใน คณะกรรมการการศึกษา
อำเภอ

(6) แต่งตั้ง โยกย้าย และ ถอดถอน ผู้บริหาร โรงเรียน

(7) พิจารณา แต่งตั้ง อนุกรรมการ ดำเนินการ แทน ตาม ที่ คณะกรรมการ
มอบหมาย

(8) กำหนด ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ เกี่ยวข้อง กับการ ปฏิบัติ งาน ใน หน้า ที่

(9) ปฏิบัติ งาน อื่น ๆ ที่ กฎหมาย กำหนด และ ตาม ที่ คณะ กรรมการ
ประถมศึกษา แห่งชาติ มอบหมาย

(ข) ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด

ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดเป็นข้าราชการสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบการดำเนินงานตาม
มติและความคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด และทำหน้าที่เป็น
หัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการในสังกัด

* เขตจังหวัดในที่นี้ไม่รวมถึงเขตเทศบาล กทม. และเมืองพัทยา

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนั้น ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสรรหาและคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาและเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อแต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอยู่ในตำแหน่ง ณ ที่เกี่ยวข้องติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ

(ค) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำแนวทางการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการประถมศึกษาของประเทศ
- (2) จัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาภายในจังหวัด
- (3) เสนอแต่งตั้ง โยกย้ายและถอดถอนผู้บริหารโรงเรียน
- (4) ดำเนินงานการเงินและควบคุมการเงินของโรงเรียนประถมศึกษาภายในจังหวัด
- (5) ติดตาม ประเมินผล ควบคุมมาตรฐานและส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาภายในจังหวัด
- (6) รวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิจัยการศึกษาเกี่ยวกับการประถมศึกษาภายในจังหวัด
- (7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

โครงสร้างของระบบบริหารระดับอำเภอ

(ก) คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

องค์ประกอบ

- (1) นายอำเภอ เป็นประธาน
- (2) ศึกษาธิการอำเภอ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
- (3) ผู้แทนครูประถมศึกษาซึ่งได้รับเลือกตั้งจำนวน 2 คน
- (4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

(4.1) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาจังหวัดแต่งตั้ง จำนวน 2 คน

(4.2) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานสภาตำบลเลือก

จากประชาชน จำนวน 2 คน*

- (5) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นกรรมการ

และเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี

และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ

ให้คณะกรรมการฯ เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่

รองประธาน

* ประธานสภาตำบลในอำเภอเป็นผู้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่ข้าราชการซึ่งกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้เสนอ หรือจากผู้ที่สมัคร

หน้าที่

(1) กำหนดแนวทางการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของอำเภอให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด และของประเทศ

(2) เสนอจัดตั้ง ยุบ รวม และ เลิกตั้ง โรงเรียนประถมศึกษาภายในอำเภอ

(3) พิจารณาเสนอแต่งตั้ง โยกย้ายและถอดถอนผู้อำนวยการประถมศึกษาอำเภอและผู้บริหาร โรงเรียนต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

(4) กำกับงบประมาณการศึกษาของอำเภอ เช่น การจัดตั้ง และการจัดสรรงบประมาณการศึกษาของอำเภอ

(5) แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานแทนคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

(6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

(ข) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาอำเภอ

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามมติและความคิดเห็นของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการในสังกัดในอำเภอ

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาอำเภอนั้น คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้สรรหาและคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์

ในการบริหารการศึกษาและเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อ
แต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และจะอยู่ในตำแหน่ง ณ
ที่เดียวติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ

(ค) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นส่วนราชการที่ตั้งอยู่ใน
อำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำแนวทางการดำเนินงานและแผนพัฒนาการ
ประถมศึกษาของอำเภอให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด
- (2) จัดสรรงบประมาณและการเงินภายในอำเภอ
- (3) เสนอแต่งตั้ง โยกย้าย และถอดถอนผู้บริหารโรงเรียน
ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
- (4) ติดตาม ประเมินผล ควบคุมมาตรฐานและส่งเสริม
การเรียนการสอนภายในอำเภอ
- (5) รวบรวมข้อมูลการศึกษาภายในอำเภอ
- (6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ
สำนักงานการศึกษาอำเภอและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
มอบหมาย

โครงสร้างของการบริหารระดับกลุ่มโรงเรียน

ให้รวมโรงเรียนประถมศึกษาหลาย ๆ โรงเรียนเข้าด้วยกัน
เป็นกลุ่มโรงเรียน ให้ครูใหญ่ประธานกลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหาร โรงเรียน
ภายในกลุ่ม โครงสร้างและองค์ประกอบของกลุ่มโรงเรียนให้กำหนดเป็น
ระเบียบของจังหวัดโดยคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัด

ชำนาญกหอสมุด